

ความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัด เขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2

วิไลวรรณ เอี่ยมศิริ *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้เป็นครูในโรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 166 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่ม โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน โดยเก็บข้อมูลจากครูในโรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2560 ถึง 27 พฤษภาคม 2560 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 118 คน คิดเป็น 100% การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t-test) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อไปทำการทดสอบโดยวิธีการเซฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร

โรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูมีครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและด้าน หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านหลักคุณธรรมและหลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : 1) ความคิดเห็น 2) การบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาล

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2547 ถึงปัจจุบัน ได้มีกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นองค์การที่มีจริยธรรม การประเมินเน้นด้านจริยธรรม ความโปร่งใสในการปฏิบัติงานราชการ สามารถตรวจสอบได้ ความมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานราชการ จึงให้หน่วยราชการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ที่เห็นความสำคัญจึงได้มีการส่งเสริมการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในหน่วยงานทุกระดับโดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานและปรับปรุงพัฒนางานของหน่วยงานและปรับปรุงพัฒนางานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการและ ปฏิรูปการศึกษาของประเทศ

ปัจจุบันสถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่ง ที่มีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะบริหารงานให้สำเร็จลุล่วง มีความเข้าใจหลักการการบริหารงาน มีกระบวนการในการชักนำบุคคลในองค์กรให้มีความตั้งใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการปฏิรูปการศึกษา มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ให้โรงเรียนโดยตรง(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551,157) โรงเรียนเป็นนิติบุคคล มีความรับผิดชอบสูงขึ้น การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการยังต้องมีความจำเป็นมากขึ้น(วัชระ วงษ์วิชา อ่างใน ชีระ รุญเจริญ 2556,1)

ณ ปัจจุบันนี้ ภาวะวิกฤตที่ ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนในสังคม ทำให้ระบบบริหารจัดการที่มีอยู่ ไม่สามารถรับมือกับภาวะวิกฤตและปรับตัวได้ทันการเปลี่ยนแปลง

ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากการหย่อนยานประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ บ้านเมือง การบริหารราชการ การกำหนดนโยบายสาธารณะ การทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งภาครัฐและเอกชน สังคมไทย ปัจจุบันนี้ยังคงอยู่ใต้กระแสวัตถุนิยม ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ความเสื่อมของวัฒนธรรมเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ส่งผลต่อความสามัคคีของคนในชาติ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว จึงบั่นทอนความเข้มแข็งของสังคมไทย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนและเกิดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ตามมาอย่างมากมาย(ทินกร อัครศรีไชยโรจน์, 2551)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภายในสถานศึกษา ด้านต่างๆ ทำให้สถานศึกษามีความแข็งแกร่ง ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ สามารถที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดเจียนเขต ให้ได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่มีประสบการณ์ มีความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากร โรงเรียนวัดเจียนเขต จำนวน 166 คน และใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 118 คน โดยใช้ตาราง เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างในภาวิตา ธาราศิริสุทธิและคณะ, 2555) ผู้วิจัยใช้แนวคิดและเครื่องมือของพัชรี คงดี มาปรับปรุงพัฒนาโดยการทำวิจัยระหว่างวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2560 – 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศและประสบการณ์การทำงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โดยศึกษา 4 ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ

ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .956 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จะสอบถามในเรื่องเพศและประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 แบ่งเป็น 4 ด้านคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม โดยลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 48 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 แบ่งเป็น 4 ด้านคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ t - test
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 แบ่งเป็น 4 ด้านคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way analysis of variance) และเมื่อเปรียบเทียบประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันโดยวิธีการเซฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ครูมี ความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูมีครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและด้าน หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใส ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านหลักคุณธรรมและหลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเจียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารเป็นนักบริหารมืออาชีพที่มีความรู้ความเข้าใจในการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารสถานศึกษา รวมทั้งมีการยึดมั่นในกฎระเบียบ ทำให้การบริหารจัดการงานในองค์กรมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ได้บังคับบัญชา ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบขององค์กร มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน มีความเที่ยงธรรมในการบริหารงาน มีความเป็นกลาง ไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติส่งผล ให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข งานมีคุณภาพ รวมทั้งการมีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชา แสดงออกด้วยการยิ้มแย้ม ประารถนาดี ยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี อีกทั้งยังมีการปลูกฝังให้แก่บุคลากรใน โรงเรียนและนักเรียนเห็นความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับ นันทกร โปธิภูมิ (2558) ในปัจจุบันโรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุงได้มีนโยบายเร่งรัดคุณภาพ อีกทั้งมีการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้นอกจากนี้สถานศึกษายังได้ให้ความสำคัญและตระหนักต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานโดยยึดหลักคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงธรรม ให้การสนับสนุนบุคลากรอย่างทั่วถึง บุคลากรของ โรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีคุณธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แก่นักเรียนตามนโยบายของหน่วยงาน นอกจากนี้ก็ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงาน ความสัมพันธ์ชุมชน โดยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ การบริหารงานวิชาการโดยใช้หลักคุณธรรม มีภาวะเป็นผู้นำ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่ผู้ได้บังคับบัญชา จะเห็น ได้ว่าทั้งผู้บริหาร และครูผู้สอน ให้ความสำคัญในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา การบริหารตามหลักคุณธรรม นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการบริหารองค์กรสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดหลักคุณธรรมนั้นเป็นสำคัญ

ให้ความรักความเมตตา เห็นอกเห็นใจ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความขยัน อดทน ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษา อัน จะส่งผลให้บุคลากรตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะหลักนิติธรรมเป็นหลัก ที่ใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบและกฎหมาย เพื่อมุ่งไปสู่ความยุติธรรมในสังคม ยึดหลักการ กฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันของครูที่จะปฏิบัติ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานศึกษา ที่ บริการด้านการศึกษาแก่นักเรียน อีกทั้งผู้บริหารปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนที่วาง ไว้อย่างเคร่งครัด และมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นอย่างดี และพัฒนาบุคลากรให้เป็นแบบอย่างในด้านระเบียบวินัย ซึ่งสอดคล้องกับ ลำภู อุทธิยา (2556) เพราะผู้บริหารมีการปฏิบัติตนตามกฎหมาย และยึดหลักการ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ซึ่งทำให้บุคลากรในสถานศึกษาเห็นแบบอย่างที่ดี และ นำมาเป็นแบบอย่างในเรื่องการเคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา ทำให้การ พัฒนาสถานศึกษาเป็นแบบอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิกร โพธิ ภูมิ (2558) เพราะผู้บริหารใช้ศิลปะในการ โน้มน้าวจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานให้ เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ผู้บริหารดำเนินการให้บุคลากรทุกคน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับอย่าง เกร่งครัดและมีเหตุผล

1.2 ด้านด้านหลักคุณธรรม พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วย ผู้บริหารยึดถือความ ถูกต้องตามระเบียบวินัยในการบริหารงาน ผู้บริหารเสียสละและอุทิศตนเพื่อโรงเรียน

ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีหลักธรรมประจำใจและ ยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม ปฏิบัติตนตามกฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้ความเสมอภาคอย่างเท่าเทียม เป็นการบริหารงานด้วยความเที่ยงตรงมีบรรทัดฐานในการประเมินคุณภาพงานอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ตำรา อุทธิยา (2556) เพราะว่าผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนด โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติต่อบุคลากรในสถานศึกษาด้วยความเสมอภาค และมีมนุษยสัมพันธ์ต่อบุคลากรใน สถานศึกษาและบุคคลทั่วไป ทำให้เกิดต่อสถานศึกษาและชุมชน

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะหลักความโปร่งใสเป็น การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในองค์กร โดยมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ เป็นประโยชน์เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก การปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นจิตสำนึกที่มนุษย์ได้รับการอบรมสั่งสอน เห็นประโยชน์ของ ส่วนรวมและรับผิดชอบในหน้าที่การงานในอาชีพอย่างแท้จริง มีความรับผิดชอบ คือการ แสดงออกถึงการยอมรับผลทั้งดีและไม่ดีในกิจกรรมที่ตนได้ทำลงไป ซึ่งสอดคล้องกับ ปัท มาพร วิริยวรพงศ์ (2558) เพราะผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนศรีราชา 1 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ ผู้บริหารที่กำหนดแนวพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารให้ปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนวัดเขียนเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่า การมีส่วนร่วมเป็น ปัจจัยที่สามารถพัฒนาศักยภาพของบุคคลได้ ด้วยการเข้าร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพราะเมื่อบุคคลเข้าไปร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่างๆจะทำให้เกิดความคิดไปในทิศทาง

เดียวกันไม่ต่อต้าน และรู้สึกพึงพอใจในกิจกรรมนั้น การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสามัคคี รั้งฟังความคิดเห็นของบุคลากรด้วยการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร รู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีเอกภาพในองค์กร เป็นการสนับสนุนบุคลากรด้วยการเปิดใจกว้างรับความคิดเห็นของผู้อื่น รัฐบาลของตนเองในฐานะผู้นำผู้ตามที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ปัทมาพร วิริยวรพงศ์ (2558) เพราะผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 บริหารงานสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในโรงเรียน ชุมชนและองค์กรนอกโรงเรียนตามแนวทางกลยุทธ์การพัฒนาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (2557, หน้า 15) ที่เน้นการมีส่วนร่วมและโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีเทคนิค วิธีการที่ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการทำงาน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม รั้งฟังความคิดเห็นของบุคลากร สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กรและเปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถเปลี่ยนแผนงานวิธีการทำงานได้ตามความเหมาะสมและประสานความช่วยเหลืองานต่างๆ ด้วยตัวเองและมีตัวแทนของผู้บริหารประสานอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนวัดเขียนเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน

2.1. ครูมีครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและด้าน หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใสไม่แตกต่างกัน แต่ด้านหลักคุณธรรมและหลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ.05 เพราะโดยครูเพศหญิงมีความคิดเห็นมากกว่าครูเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเพศชายมีจำนวนน้อยและได้มีการร่วมปฏิบัติงานใกล้ชิดกับผู้บริหารมากกว่าครูเพศหญิง จึงส่งผลให้ครูเพศชายได้รับการมอบหมายงานมากกว่า และผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เช่น การให้ครูเพศชายทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง งานอาคารสถานที่ งานจราจร มากกว่าครูเพศหญิง มีการออกคำสั่งแต่งตั้งมอบหมายงานให้บุคลากรในสถานศึกษาแต่ละฝ่ายตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ผู้บริหารมีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานเพื่อให้มีการใช้อย่างประหยัดคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ โรจนวิศวกรรม (2557) เพราะ การให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย กฎระเบียบต่างๆ ในการบริหารโรงเรียน ครูเพศชาย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าครูเพศหญิง โดยผู้บริหารได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่องานให้กับครูเพศชายมากกว่า เช่น ด้านอาคารสถานที่ บริบทของโรงเรียน โดยเน้นความชำนาญและเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูเพศชายมีความคิดเห็นด้วยมากกว่าในด้านการกำหนดนโยบายในการวางแผนบริหารโรงเรียน และครูเพศหญิงส่วนใหญ่ เป็นผู้ตามที่ดีในการปฏิบัติงาน และครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านนิติธรรม และด้านความคุ้มค่าไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้บริหารได้มีการประชุม อบรมให้กับบุคลากรได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ระเบียบ และคำสั่งของโรงเรียนมีความเป็นธรรมเท่าเทียม เสมอภาคต่อบุคลากรในสถานศึกษาและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีการติดตามประเมินผลมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้ดำเนินการด้านการจัดการศึกษาเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้

หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดเขียนเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เพราะบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาทุกคนมีโอกาสดำเนินปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งเห็นความสำคัญของครูในโรงเรียนทุกคน เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มั่นคงส่งผลให้สถานศึกษามีความก้าวหน้า การทำงานในแต่ละด้านไม่ได้จำกัดอยู่ที่อายุจะเป็นอายุหรือ ประสบการณ์ใดก็สามารถทำงานได้ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลผู้บริหารจะต้องมีการบริหารและดำเนินการให้เป็นประโยชน์แก่ทางราชการและการพัฒนาสถานศึกษาให้มั่นคงและยั่งยืน การบริหารของสถานศึกษาจะดำเนินไปด้วยดีมีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริจิต อารพวงษ์ (2559) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากนโยบายการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันได้ มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ และมีการพบปะประชุมประจำเดือนอยู่เสมอ ทำให้ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จึงส่งผลให้การบริหารงานบังเกิดความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ให้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในบางเรื่องเกี่ยวกับบุคลากร ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในกลุ่มงานต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนการทำงานของโรงเรียน

1.2 ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดการยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานที่แตกต่างและไม่ยึดความคิดเห็นของตนเองเป็นหลัก

1.3 มีการจัดทำลักษณะงานที่ปฏิบัติ นโยบายการบริหารงานที่เป็นระบบมีความชัดเจน มีการกำหนดขอบเขตงาน ภาระหน้าที่ตามความสามารถอย่างเหมาะสม เพื่อมิให้งานเกิดความซ้ำซ้อน

1.4 ความรับผิดชอบผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ แนะนำ สอนงานแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน และมีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาที่เกิดจากการใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักในการบริหาร

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่นๆ อันเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

จุฑามาศ นาคปฐม. (2559). http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55921223.pdf
สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2560.

ซารีล่า ลาหมีด. (2558). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามทัศนะของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ถวิลวดี บุรีกุล. ธรรมาภิบาล : หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่.<http://wiki.kpi.ac.th/>. สืบค้นเมื่อ (21 เมษายน 2560).

นันทิกกร โปธิภูมิ. (2558). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

- การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.** รายงานการศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ปนัดดา จิตคง. (2556). **การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้.
- พระสกล ฐานธมโม. (2556). **การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์.** วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สุขพลานันท์. (2558). **การศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไพรวลัย ชาคโร(พระปลัด). (2558). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัตนภรณ์ ส่งเสริม.(2555). **การบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ลิขิต ชีรเวทิน **หลักนิติธรรม (the rule of law) และหลักนิติวิธี (the rule by law).**
<http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9490000101501>.
สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2560.
- สำเร็จ กลอน โพร้. **หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารโรงเรียน.**
<http://www.gotoknow.org/posts/359952>. สืบค้นเมื่อ (21 เมษายน 2560),

อภินันท์ ลิ้มกุล. (2557). การใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนวังเหนือวิทยา. การศึกษา
อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อุไรวรรณ แก้วบาง. (2558). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มอำเภอชัยบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

_____ ความหมายของธรรมาภิบาล. [ps://igad.kku.ac.th/home/wp-
content/uploads/2015/04/goodgovern.pdf](ps://igad.kku.ac.th/home/wp-content/uploads/2015/04/goodgovern.pdf). สืบค้นเมื่อ 27 พฤษภาคม 2560.

_____ หลักการมีส่วนร่วม. <http://hrm.ru.ac.th/file/research/005-5.pdf>. สืบค้นเมื่อ 27
พฤษภาคม 2560.